

ด่วน

ที่ ศร.๐๒๐๐๓/๑๖๖๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ประกาศกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือที่ อก.๐๓๐๑/๒๑๔๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามที่ได้พิจารณาเห็นสมควรประกาศกำหนดแหล่งแร่ฟอสเฟต และ แร่โปแตช ซึ่งอยู่ในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการขุดค้นและนำแร่ธาตุไปใช้ เป็นปุ๋ย โดยเห็นควรกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลในเรื่องนี้ไว้ด้วย จึงขอให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ ลงมติ เห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ จึงเรียนยืนยันมา.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม.

โทร. ๔๑๐๐๐๗

ตรวจ
น. ๒๒๓๓
นิต / พิมพ์.

บันทึกข้อความ

3

ตัวราชการ.....ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค..... 2/6

ที่.....วันที่.....

เรื่อง.....ประกาศกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัย

เกี่ยวกับ

ขอประทานเสนอ ๑๓๓๓ นายกรัฐมนตรี

กระทรวงอุตสาหกรรมรายงานว่า ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนปุ๋ยอันเป็นปัจจัยสำคัญในทางเกษตรกรรม ยิ่งผลในภาวะเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนถูกกระทบกระเทือนเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว วิธีการแก้ไขที่เห็นว่าเหมาะสมและได้ผลประการหนึ่งก็คือ การส่งเสริมให้มีการชุกชุมและนำแร่ธาตุที่ใช้เป็นปุ๋ย ซึ่งได้แก่แร่ฟอสเฟต และแร่โปแตช ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และเห็นควรที่จะกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อจัดเป็นโครงการขนาดใหญ่ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าทำการสำรวจ ว่าที่ใดมีแร่ฟอสเฟต และแร่โปแตช มากน้อยเพียงใด เมื่อทราบผลเป็นที่แน่นอนแล้ว จึงวางแผนการเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเข้าดำเนินการทำเหมือง และประกอบอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้พื้นที่แหล่งแร่ฟอสเฟต และแร่โปแตช อยู่ในสภาพพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จึงควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดแหล่งแร่ฟอสเฟต และแร่โปแตช ซึ่งอยู่ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครพนม จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเขตสำหรับให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

๒. ขอกำหนดเป็นนโยบายว่าภายในเขตแหล่งแร่ที่ได้ประกาศกำหนดไว้ตามข้อ ๑. จะไม่อนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช อาชญาบัตรพิเศษเพื่อสำรวจแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช หรือประทานบัตรทำเหมืองแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช แก่บุคคลใด เว้นแต่บุคคลนั้นจะเป็นผู้ได้รับสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช ตามประกาศว่าด้วยการขึ้นขอรับสิทธิเพื่อการสำรวจ การทำเหมือง และการประกอบอุตสาหกรรมที่ใช้แร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช ซึ่งจะดำเนินการประกาศต่อไปเท่านั้น

บันทึกข้อความ

4

ส่วนราชการ..... 3/6

ที่.....วันที่.....

เรื่อง.....

- ๒ -

๓. เห็นควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมสั่งไม่อนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสารวัณแร่ อาชญาบัตรพิเศษ และประทานบัตรที่ไต่ยื่นขอสารวัณแร่และทำเหมืองแร่ไว้แล้วในเขตพื้นที่ตามประกาศในข้อ ๑. ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่กล่าวในข้อ ๒. ความละเอียดครบถ้วนตามหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรมที่ไต่ประทานเสนอมาพร้อมนี้ จึงขอประทานเสนอ าทมฯ เพื่อได้โปรดพิจารณา กระณเห็นควร เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป.

เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

๖ มกราคม ๒๕๑๔

ส่งและปฏิบัติราชการ
แทน นายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๐๐๑/๒๕๖๓

ที่ ๑๐๐๑/๒๕๖๓

(51)

๑๓/๑๕

วันที่ 16477

๗๑๑๔

5

วันที่ 11/๑๐/๕๖ เวลา 10.45 น.

กระทรวงอุตสาหกรรม

4/6

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ประกาศกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ หอสมุด ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่

กราบเรียน ทพนา นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑๓๓๓๕ คณ. 6
วันที่ ๑๓/๑๐/๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมแนบแผนที่แนบท้ายประกาศ จำนวน ๕๐ ชุด.

คณ.

15
14 ธค 14
8

กพอ.

กคช

๑๓ ธค ๑๔

11
คคช

ด้วยกรมทรัพยากรธรณีรายงานว่า ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม พลเมืองกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ มีอาชีพในทางเกษตรกรรม ในสมัยก่อนที่ไรและพื้นมีแร่ธาตุและปุ๋ยธรรมชาติ จาก น้ำป่าไหลหลากมาท่วมและพัดพามาสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตทางเกษตรกรรมค่อนข้างสูง โดยไม่ต้องใส่ปุ๋ยเพิ่มเติม แต่หลังจากที่ได้มีการสร้างเขื่อนใหญ่ ๆ ขึ้น การที่จะใส่ปุ๋ยธรรมชาติจาก น้ำป่าก็หมดไป แร่ธาตุที่จำเป็นแก่พืชที่อยู่ในดินก็ถูกน้ำชะล้างไหลลงสู่ทะเล ทำให้เกษตรกรรม ในประเทศได้ผลผลิตน้อยลง การเกษตรกรรมจะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจะต้องบำรุงรักษาสภาพที่ดินให้ถูกต้อง อันได้แก่การ เติมแร่ธาตุที่เป็นปุ๋ยให้เหมาะสมแก่พืชที่จะเพาะปลูก จึงจะทำให้พืชที่เพาะปลูกนั้นได้ผลผลิต สูง แต่ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนปุ๋ยอันเป็น ปัจจัยสำคัญในทางเกษตรกรรม ยังผลให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน ถูกกระทบกระเทือนเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว วิธีการแก้ไขที่เห็นว่าเป็น ประสิทธิภาพและได้ผลประการหนึ่งก็คือ การส่งเสริมให้มีการขุดค้นและนำแร่ธาตุที่ใช้เป็นปุ๋ย ซึ่งได้แก่แร่ ฟอสเฟต และแร่ โพแทช ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี มาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด การพัฒนาแหล่งแร่ฟอสเฟต และ แร่โพแทช ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายการขาดแคลนปุ๋ยดังกล่าว ควรจะกำหนด เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อจัดเป็นโครงการขนาดใหญ่ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าทำการสำรวจ ว่าที่ใดมี แร่ฟอสเฟต และแร่ โพแทช มากน้อยเพียงใด เมื่อทราบผลเป็นที่แน่นอนแล้ว จึงวางมาตรการ เลือกเห็น ผู้ที่มีความเหมาะสม เข้าดำเนินการทำเหมือง และประกอบอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้พื้นที่ แหล่งแร่ฟอสเฟต และแร่ โพแทช อยู่ในสภาพพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จึง ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ขออนุญัตติคณะรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดแหล่งแร่
ฟอสเฟต และแร่โปแตช ซึ่งอยู่ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา
จังหวัดนครพนม จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยะลา จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ
จังหวัดสกลนคร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเขตสำหรับ
ให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ตามความในมาตรา
๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

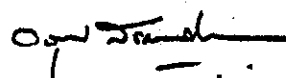
๒. ขอกำหนดเป็นนโยบายว่าภายในเขตแหล่งแร่ที่ได้ประกาศกำหนดไว้ตามข้อ ๑. จะ
ไม่อนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช อาชญาบัตรพิเศษ เพื่อสำรวจแร่ฟอสเฟต
หรือแร่โปแตช หรือประทานบัตรทำเหมืองแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช แก่บุคคลใด เว้นแต่บุคคลนั้นจะเป็น
ผู้ได้รับสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช ตามประกาศว่าด้วยการยื่นขอรับสิทธิเพื่อการ
สำรวจ การทำเหมือง และการประกอบอุตสาหกรรมที่ใช้แร่ฟอสเฟต หรือแร่โปแตช ซึ่งจะได้นำไปดำเนินการ
ประกาศต่อไปเท่านั้น

๓. เห็นควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมสั่งไม่อนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่
อาชญาบัตรพิเศษ และประทานบัตรที่ได้ยื่นขอสำรวจและทำเหมืองแร่ ไว้แล้วในเขตพื้นที่ตามประกาศในข้อ ๑.
ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่กล่าวไว้ในข้อ ๒.

ตามแผนงานและวิธีดำเนินการดังกล่าว จะช่วยให้ประเทศไม่ขาดแคลนปุ๋ย อีกทั้งจะทำให้ปุ๋ย
มีราคาถูก ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถจัดหาซื้อปุ๋ยมาใช้ได้เต็มที่ อันจะเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตทาง เกษตร
กรรมให้สูงขึ้น นอกจากนั้นหากสามารถประกอบอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยขนาดใหญ่ได้ ปุ๋ยที่เหลือใช้ภายในประเทศ
ย่อมส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้อีกด้วย อันเป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศที่ไม่ต้องสั่งปุ๋ยราคาแพง
จากต่างประเทศเข้ามาใช้จะหลายร้อยล้านบาทเช่นในปัจจุบัน

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการตามที่กรมทรัพยากรธรณีเสนอ
ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลดีในทางเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นส่วนรวม จึงขอกราบเรียน
มาเพื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตราเป็นกฎหมายต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอรุณ สรเทศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมทรัพยากรธรณี

โทร. ๔๑๖๑๐๐

- ร่าง -

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง กำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ
การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่

- - - -

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดย
อนุมัติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้พื้นที่ภายในแนวเขตตามแผนที่แนบท้ายประกาศนี้ ซึ่งอยู่ในท้องที่ จังหวัด
กาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครพนม จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัด
มหาสารคาม จังหวัดยะลา จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสกลนคร จังหวัดสุรินทร์
จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การ
ทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่

ประกาศ ณ วันที่

ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม